

Vänstern i Örnsköldsvik

FÖR RÄTTVISA OCH SOLIDARITET | SEPTEMBER 2021

”Om regeringens budget på allvar ökar jämlikheten i samhället kan vi rösta för den, något annat kan vi och våra väljare inte acceptera.”

Vi tar ansvar för jämlikheten

Tillsammans gjorde vi det som verkade omöjligt, vi bröt trenden med marknadstänk och vinstjakt. Nu bygger vi ett jämlikare Sverige.

SID 3

Dags att vända trenden!

Efter sommarens seger för tre miljoner hyresgäster då Vänsterpartiet stoppade marknads-hyrorna, väntar en het politisk höst.

Striden handlar om vilket vägval Sverige ska ta. För oss är valet enkelt. Det är dags för en ekonomisk politik som ökar jämlikheten. En ekonomisk politik som gör nödvändiga investeringar i våra skolor, sjukhus och äldreboenden. Som förbättrar för alla välfärdens hjältar. De som bär upp och gör det möjligt för Sverige att fungera också under en pandemi. Först fick de applåder – nu är det dags att betala med fler kollegor, högre löner och bättre arbetsmiljö.

Ska vår välfärd fungera måste markadstänket och vinstjakten sparkas ut. Vi behöver ett Sverige som fungerar. Ett Sverige med solidaritet och rättvisa – istället för vinstjakt och girighet.

FOTO: AGNES STUBER

Återta skolan

Sluta experimentera med våra barn, avskaffa marknadsskolan. Vinstintresset i skolan har bara gynnat ägarna som pumpar ut miljardbelopp som istället borde investeras i skolan och våra barns framtid.

SID 3

Hur ska vi ha det?

Ett samhällsbygge för egoism eller för solidaritet? Läs ledaren med Göran Wählstedth, gruppledare för Vänstern i Örnsköldsvik.

SID 2

Nu räcker det

Alldeles för länge har vår välfärd plundrats av riskkapitalister och lycksökare. Vinster på miljarder till redan rika istället för bättre välfärd. Så kan vi inte ha det. Det är dags att återta vår välfärd.

SID 4-5

[vansterpartiet.se/
blimedlem](https://vansterpartiet.se/blimedlem)

Vi kämpar för ett rättvisare Örnsköldsvik!

Vi finns på Facebook Vänsterpartiet Örnsköldsvik och på Instagram vansterpartiet_ornskoldsvik

Ta kontakt för fika och ett snack!
E-post: ornskoldsvik@vansterpartiet.se

Psykisk ohälsa ökar i samhället, både bland barn och vuxna. Resurserna som avsätts är trots det knappa. I Örnsköldsvik har barn- och ungdomspsykiatri förödande köer och avd 61 har stängts.

Hur kan vi förbättra psykvården?

Thomas Strömstedt

– Genom att vara med och påverka politiskt. Detta så att det tilldelas resurser för att verksamheten ska kunna bedrivas lokalt och utan väntetider. Den är oerhört viktig! Man kan inte säga åt en suicidal tonåring att vänta i sex månader.

Johnny Eriksson, ledamot i regionfullmäktige och Samhällsbyggnadsnämnden Örnsköldsvik

– Det är en skam hur majoriteten styr psykvården! En psykiskt sjuk människa behöver vård och resurser. Vänstern har opponerat sig, men deras svar är nedläggning av avd 61 och att dränera barn- och ungdomspsyki på resurser.

Inga-lill Lindholm, ordförande för Riksförbundet för social och mental hälsa, ersättare i Humanistiska nämnden Örnsköldsvik

– Återinförandet av slutenvård i Örnsköldsvik är allra viktigast för patienterna. Det tar bort de dyra transporterna och de onödiga överbeläggningarna i Sundsvall som bara lett till kostsamma böter, istället för att göra nytta i psykvården.

LEDARE

Ett samhällsbygge för egoism eller för solidaritet?

I 100 år har Sverige utvecklats genom människors hårda kamp för ett drägligare liv. Den kampen har föreningslivet tillsammans med arbetarrörelsen drivit i stark motvind. Kapitalägare och borgerligheten har oroats över att de arbetande människorna skall göra anspråk på den mark och förmögenhet som de minsann arbetat ihop.

Visst erkände man kanske att andra hade arbetat, men om "jag" tagit alla riskerna, så ska jag också skörda vinsten! Att kvinnor och män riskerat sin hälsa och i värsta fall även offrat livet i arbetsmiljöer som varit direkt hälsovådliga, det spelade mindre roll för kapitalägarna. De slopade bara, i deras tycke, onödiga och dyra skyddsutrustningar i jakten på vinst.

Den här egoismen och kapitalismen såg man för 100 år sedan, men finns den verkligen kvar 2021? När Carl Bildt och borgerligheten 1992 tog beslutet att privata företag skulle få ta del av våra gemensamma skattepengar genom att driva dagis (dagens förskolor) och övriga skolformer i privat regi, så var man helt medvetna om vart utvecklingen skulle barka. Det kallades friskolereformen.

Sen genomförde Göran Persson (tyvärr med stöd av Vänsterpartiet) kommunaliseringen av svensk skola, med intentionen att besluten skulle ligga närmare utförarna. Detta gjordes dock utan att skicka med regelverk eller pengapåse som skulle kunnat möjliggöra en likvärdig skola överallt.

Det var ett stort misstag. Ett decentrali-

seringsprojekt blev något helt annat. Ett segregationsprojekt!

Idag har stora multinationella jättar jobbat sig in i både vård, skola, omsorg, apotek, transportsystem och andra viktiga samhällsfunktioner. Vi tvingas se på när våra surt förvärvade skattepengar pumpas rakt ner i fickorna på precis samma typ av människor som för 100 år sedan. Människor som sätter egen vinstmaximering före att mormor får den bästa omsorgen, eller att Ibrahim och Lisa får den bästa utbildningen.

När jag i min roll som slöjdlärare i Anundsjöskolan undervisar mina elever, vill jag betala skatt som INTE går till champagnefester på Caymanöarna, eller till bränsle för någon friskoleägares Lamborghini. Nä, jag vill att varje öre av mina och alla andra skattebetalares pengar ska tillfalla vårt gemensamma välfärdsbygge!

Göran Wählstedth
Gruppledare Vänsterpartiet Örnsköldsvik,
Slöjdlärare och Mellanselsbo

Inga pampar i Vänsterpartiet!

Många politiker har löner som de flesta bara kan drömma om. Vänsterpartiet vill sänka högavlönade politikernas arvoden. När andra partier vägrar och hellre skor sig själva går Vänsterpartiet före och infört partiskatt. Heltidspolitiker, som riksdagsledamöter, tjänar minst **69 900 kr i månaden**.

Mer än dubbelt så mycket som medelinkomsten i Sverige. Våra politiker, också partiledaren Nooshi Dadgostar, och alla andra vänsterpartister med heltidsuppdrag får ut **29 800 kr i månaden** efter dragen partiskatt. Fortfarande en bra lön men långt ifrån fantasisummorna!

Vänsterpartiet stoppade marknadshyrorna

Vi håller det vi lovar!

I början av sommaren tog Vänsterpartiet strid om marknadshyrorna – och vann. Hyresgästernas trygghet är säkrad och högern misslyckades med att bilda regering. Vad har vi lärt oss?

Nooshi Dadgostar, varför var det så viktigt att stoppa marknadshyrorna?

– Att införa marknadshyror hade rivit upp den svenska modellen med förhandlingar mellan jämstarka parter och lett till enorma hyreshöjningar för tre miljoner svenskar. Svenska folket var också tydligt mot reformen. Hyror som höjs med 50 procent innebär stora ekonomiska svårigheter för nästan alla som bor i en hyresrätt.

30 år har politiker fattat beslut om att privatisera, minska resurserna och införa marknadslösningar i välfärden. Det har lett till en enormt snabb ökning av ojämlikheten. När Vänsterpartiet stoppade marknadshyrorna utgjorde det en vändpunkt för den här utvecklingen. Vi visade väljarna, och våra politiska motståndare, att vi står vid vårt ord. Vi lovade att stoppa marknadshyrorna och vi höll vad vi lovade.

Vad har du och partiet lärt er av sommarens politiska vinst?

– Vi vet nu att svenska folket har tröttnat på eviga privatiseringar, på att välfärden urholkas och att vinster går före människors trygghet. Folk längtar efter någon som ställer sig upp och säger stopp, som får saker gjorda istället för att bara lova förbättringar som aldrig kommer. Vi kommer inte acceptera att man för högerpolitik på vårt mandat, våra väljare måste respekteras.

Jag kommer inte glömma att vi vann denna seger tillsammans med Hyresgästföreningen. Tillsammans med dem gjorde vi något som verkade omöjligt, vi bröt trenden med marknadstänk och vinstjakt. Vi kommer aldrig mer agera passivt stöd utan kommer själva ta ansvar, ingen annan gör ju det. Vi är

framtidens parti, ett större och starkare parti än på länge. Vår röst kommer höras tydligare i politiken framöver.

Vad blir nästa steg för Vänsterpartiet?

– Nästa steg blir att driva igenom en budget som minskar samhällsklyftorna och gör livet bättre för vanliga löntagare. Vi samarbetar gärna med andra partier men inte till vilket pris som helst. Om regeringens budget på allvar ökar jämlikheten i samhället kan vi rösta för den, något annat kan vi och våra väljare inte acceptera. Vi tror inte längre att Socialdemokraterna är en allierad att räkna med. Vi vet att om vi ska kunna bygga ett starkt samhälle som tar hand om medborgarna och som tar ansvar för de stora samhällsproblemen, då måste politiken ta tillbaka kontrollen från marknaden. Vi är beredda att ta på oss det ansvaret och söka mandat för att leda Sverige i den riktningen.

”Folk längtar efter någon som ställer sig upp och säger stopp, som får saker gjorda istället för att bara lova förbättringar som aldrig kommer.”

Text: Martin Thåström

KRÖNIKA

Vi ska avskaffa marknadsskolan

Idén om ett jämlikt utbildnings-system är en del av kampen för demokratin. En kamp som gör kunskap och bildning till en rättighet. Marknadsexperimentet med våra skolor har lett utvecklingen åt fel håll. Det som påstods hjälpa landsbygden och skulle bestå av eldsjälar och kooperativägda skolor blev istället en mångmiljardaffär för stora företagskoncerner och riskkapitalbolag.

Vi fick ökad segregation och mindre likvärdighet istället för större mångfald. Elever började kallas ”kunder” och en rad politiker som själva drev igenom friskolereformen har sedan 90-talet själva börjat arbeta för friskolelobbyn eller startat egna skolkoncerner.

Det slog mig när jag läste riksdagens protokoll från 1991-1993 hur lite skoldebatten förändrats. Högern gjorde allt för att hjälpa kapitalet att slå klorna i svensk skola, precis som de gör idag. Socialdemokratin sa en sak men gjorde en annan i praktiken, precis som idag. Där stod Vänsterpartiet som enda parti och sa det vi alla vet: privatiseringarna leder till mindre likvärdighet och mer segregation. Marknadslogiken får negativa konsekvenser för skolan. Vi kan inte låta finansieringen till friskolor vara lika hög som för offentliga skolor.

Efter tre decennier av världens mest extrema skolprivatiseringar, då till och med Chile avskaffat sin motsvarighet till marknadsskolan, införd av diktatorn Pinochet, är Sverige världens enda land som tillåter offentligt finansierade skolföretag att göra obegränsade vinster. Det är dags att vi sätter stopp för vansinnet. Det är nog med glädjebetyg, det är nog med banker från Luxemburg som äger svenska skolor, det är nog med en marknadslogik som segregerar barn utifrån klass.

Medan en rad moderater och socialdemokrater själva tillhör friskolelobbyn så har vi forskare, lärare, rektorer och inte minst en stor majoritet av befolkningen bakom oss i att marknadsexperimentet inte hör hemma i skolan och måste avskaffas snarast. Nu ser vi till att det blir verklighet!

Daniel Riazat
Skolpolitisk talesperson
Vänsterpartiet

Nu räcker det!

När du går till vårdcentralen ska du vara trygg med att bemötas utifrån dina behov, inte utifrån hur lönsam du är. Behandlingen ska ges för att du ska bli frisk, inte för att skapa vinst.

När våra barn går till skolan ska dom mötas som elever, inte som kunder eller vinstmöjligheter.

När ägare plockar ut vinster samtidigt som förskolebarn får sämre mat visar det vad "vinster i välfärden" handlar om. Där vinsttänkande styr påverkas våra relationer till varandra. Välfärden ska vara en fristad från sådant.

Texter: Per Längby

Lyssna på oss i vården!

● När pandemin bröt ut ökade dödligheten på landets äldreboenden. Strax kom pliktskyldiga löften om satsningar på äldreomsorgen.

– Men politikerna verkar inte ha den blekaste aning om vad vi möter dagligen.

Det säger Mia Christensson, undersköterska från Skurup i södra Skåne, och en av de många undertecknarna av undersköterskeupproret från 2019. Pandemins konsekvenser för de särskilda boendena gav ytterligare argument för deras krav. Men i takt med att smittspridningen och överdödligheten minskat riskerar Sveriges största yrkesgrupp att än en gång glömmas bort.

– Just nu vill många politiker helst tala om brott och straff – inte om privatisering och vinstintressen i välfärden, fortsätter Mia Christensson. Vi måste ändra på det!

Nattpatrull

Hon arbetar i nattpatrullen i Svedala, en kommun med knappt 23 000 invånare mellan Skurup och Malmö.

– Vi jobbar i en anorektisk organisation där vi ständigt får slå knut på oss själva för att hinna med. Dessutom är de flesta av oss kvinnor som är fullmarinerade i dåligt samvete.

Komma ihåg födelsedagar, sköta familjen, pyssla om svärmor...

– Vi undersköterskor är historielösa, menar Mia Christensson. Jämför med Byggnads och Metall!

Mia Christensson, undersköterska i Skurup

Bra studiecirklar

Det är dags, säger hon, för den fackliga organisationen att ändra på det.

– Vi kan inte överlåta åt någon annan att företräda oss. Kommunal har bra studiecirklar, men få går på dem. Vi måste utbilda oss själva för att kunna påverka. Och vi måste ta plats där besluten tas.

Covid 19 satte äldreomsorgen i blyxtbelysning och öppnade ögonen för många. Självt har Mia Christensson valt att engagera sig i Vänsterpartiet.

– På många mindre orter, som i Skurup, blir vi enormt motarbetade av alla, från närmsta chefen till den högste. Vi måste synas, och inte gå på allt röstfiske och fjäsk.

En sjukvård riggad för de välmående

● Ju kortare besök, desto större intäkter. Men de flesta patienter som söker ST-läkaren Roya Hakimnia på vårdcentralen i Rinkeby behöver hjälp med mer än en sjukdom.

– Systemet är riggat för vårdcentraler med patienter som är mer välmående än mina, säger hon.

Det fria vårdvalet har drivits allra längst i Stockholm, men principen är densamma i hela landet; för vårdbohlen innebär den att de listar de friskaste patienterna. I huvudstaden håller dessa till i innerstaden.

– B-laget finns i de invandratäta förorterna, säger Roya Hakimnia.

– Ute hos mig finns inte en enda privat hudläkare, inne i city supermånga.

Stjäl tid

Med vårdvalet följer dessutom ett ersättningssystem som premierar antalet listade patienter, korta besök och mängden diagnoser.

– Men mina patienter är i högre grad än andra drabbade av livsstilssjukdomar som KOL och diabetes, berättar Roya Hakimnia. Sättet att mäta stjäl tid från patienten.

Roya Hakimnia, ST-läkare i Rinkeby

”... mina patienter är i högre grad än andra drabbade av livsstilssjukdomar som KOL och diabetes, berättar Roya Hakimnia. Sättet att mäta stjäl tid från patienten.”

Hellre än återkommande femtonminutersbesök vill hon få tid för rejäla utredningar i en sjukvård som sätter tilltro till professionen. Inte som nu, säger hon, när det lönar sig bäst för vårdcentralen om patienten kommer tre gånger i stället för en eller där det är upp till patienten att ställa krav medan sjukvården drunknar i dokumentation.

– Det kanske funkar för patienten i innerstaden, men det gynnar inte mina patienter, säger hon.

Rätt till husläkare

De anställda i den offentliga, icke vinststyrda sjukvården får en orimlig arbetsbörda när den privata väljer bort de områden där behoven är störst, menar hon.

– Vi kan inte låta marknaden avgöra.

– Dra tillbaks vårdvalen och inför en demokratisk styrning där varje individ har rätt till egen husläkare – inte för att byta emellan utan att faktiskt ha!

Marknadsskolan allt mer ifrågasatt

”Aktiebolags viktigaste uppgift är att ge vinst, och tvingas därför begränsa antalet svagpresterande individer.”

● **Det började så nått med löften om ett mer varierat och rikare pedagogiskt utbud. Så tog aktiebolagen över. Sedan dessa har de svenska skolresultaten stört dykt, och allt fler börjar ifrågasätta marknadsskolan.**

– Men då det började var vi inte tillräckligt vakna, säger Sten Svensson, tidigare chefredaktör för Lärarnas tidning.

I dag är han verksam i *Nätverket för en likvärdig skola* och en av många som visat att skolpengen och det fria skolvalet styr resurserna till medelklassen, på bekostnad av familjer med sämre förutsättningar.

– Det kanske tilltalar den som har resurser och kunskaper att kunna välja telefonbolag, skola och hela köret. Och det är ju de väljarna som partierna slagits om, påpekar Sten Svensson.

Grundskolan

Den svenska, sammanhållna grundskolan genomfördes på sin tid i relativt stor politisk enighet. I slutet av 80-talet hade pendeln svängt. Dåvarande folkpartiet gick ihop med moderaterna med ”Ny start för Sverige”. Denna nystart handlade om valfrihet, men också, skrev

man, att ”öppna för nyföretagande inom ett brett område”.

För arbetsköparna i nuvarande Svenskt Näringsliv hade det varit avsikten sedan länge. Och 1991 tog regeringen Bildt beslut om att konkurrensutsätta svensk skola.

– Det skedde utan att någon utredning genomförts och i strid med de internationella erfarenheter som varnade för ökad segregation, säger Sten Svensson.

Orättvis bild

Det skedde också mot bakgrunden av en skoldebatt som beskrev en svensk skola i förfall.

– Det var en djupt orättvis bild. Den tidens internationella mätningar visar att svenska elever hävdade sig väl. I exempelvis läsförståelse tillhörde de toppskiktet.

Men det var kommunaliseringen av skolan som väckte större vrede i lärarkretsar, minns Sten Svensson, samtidigt som regeringen Perssons hårda sparbering rev djupa sår i välfärden. Och de kritiska rösterna i den socialdemokratiska riksdagsgruppen nådde aldrig den offentliga debatten.

Minskat stöd

På senare tid har stödet för marknadsskolan minskat.

– De som från början var nästan

Sten Svensson,
tidigare chefredaktör
för Lärarnas tidning

religiöst övertygade om att den skulle ge högre kvalitet har under 2000-talet inte kunnat bortse från fallande skolresultat och minskad jämlikhet, säger Sten Svensson. En del av dem skyller på pedagogiken, men den totala uppslutningen börjar luckras upp.

Tillsammans med nationalekonomen och förra moderata riksdagsledamoten Anne-Marie Pålsson med flera har han argumenterat för att få bort vinstintresset

i skolan. Och med det menas aktiebolagen.

Grundskolan, skriver de, ska enligt lag vara likvärdig. Aktiebolags viktigaste uppgift är att ge vinst, och tvingas därför begränsa antalet svagpresterande individer. Ekvationen går inte ihop.

Hotades av chockhyra efter renovering

● **Glädjen blev stor när hyresvärden meddelade att de 771 lägenheterna äntligen skulle renoveras. Den förbyttes i vrede när bolaget ville höja hyran med 65 procent.**

När kampen var slut hade de boende på Pennygängen i Göteborg lyckats minska hyreshöjningen till 15-20 procent.

Pennygängen ligger i Högsbo, strax sydväst om stadens centrum – ett läge som blivit alltmer attraktivt i takt med att staden växer. Här satte allmännyttiga Poseidon spaden i jorden 1959 och fyra år senare stod området klart. Sedan dess har först de privata bolagen Drott och därefter Stena köpt fastigheterna.

– Här finns en väldigt stor blandning av människor, några få som har råd med hög hyra och många andra som absolut inte har det, berättar Håkan Thörn, en av de boende.

65 procent

80 procent av dem skulle inte klara den hyreshöjning på 65 procent som Stena ville ta ut, enligt en enkät som Hyresgästföreningen genomförde.

Nu blev det inte så. Vid första stormötet mot hyreschocken kom så mycket folk att lokalen inte räckte till.

– Vi hade tidigare tagit strid för fyra skolor i området och lyckats rädda en kvar, säger Håkan Thörn. Samtidigt blev konflikten med Stena något av en ögonöppnare för Hyresgästföreningen.

I stället för att ta den traditionella rollen som

motvillig budbärare av hyreshöjningar kunde organisationen arbeta i växelverkan med aktivisterna i Nätverket Pennygångens framtid.

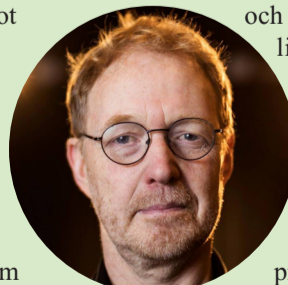
Aktionerna viktigast

– Hyresgästföreningen blev en plattform för förhandlingar, men viktigast av allt var våra aktioner, tror Håkan Thörn.

Bland dessa fanns den musikvideo som gjordes i en lokal studio och som bytte ut vissa ord i Nationalteaterns ”Stena Olsson compagne” mot den aktuella hyreskampen. Skandaliseringen bidrog till att solka ner Stenas varumärke, ledde till chefsbyte och att en mjukare motpart satte sig vid förhandlingsbordet.

– Hyreshöjningarna stannade vid 15-20 procent, men skiftet till mer välbeställda hyresgäster – gentrifieringen – fortsätter på andra sätt, påpekar Håkan Thörn.

För varje lägenhet som sägs upp sker så kallad plusrenovering. Hyran? Den är 65 procent högre.

Håkan Thörn, Nätverket
Pennygångens framtid

KRÖNIKA

Skrota marknads-experimentet

I år fyller jag 38 år, en familjefar med fru och en dotter på 4 år. Jag är f.d. idrottsman och tjänstledig industriarbetare för ett spännande jobb som politiker för Vänsterpartiet.

Min resa i Sverige började för 30 år sedan i december 1991, när jag och min familj fick beviljat uppehållstillstånd i Sverige.

Vi kom till ett Sverige som var byggt på principen av var och en efter förmåga, åt var och en efter behov. Vi möttes av ett Sverige där grundkänslan hos befolkningen var att ta hand om varandra. Idag är det en sorg att se hur detta förvandlats till det nyliberala satsa-på-dig-självt-Sverige som vi ser idag.

En 30-årig era av marknadsexperiment, avregleringar och privatiseringar, samt minskade resurser till det gemensamma har nu lämnat en djup reva i välfärdssverige.

Marknadsexperimenten har orsakat försvagade skolresultat, nedskärningar, åtstramningar i möjligheten till sjukersättning, segregation och fler fattigpensionärer.

Sverige behöver nu en annan politisk riktning som förkastar det nyliberala projektet som har utarmat den svenska välfärden och förtydligat att vi fortfarande lever i ett klass-samhälle. Sverige behöver vänsterpolitik!

När den Socialdemokratiskt ledda regeringen och högerpartierna vill fortsätta i samma riktning är Vänsterpartiet det enda röda alternativet. Vår kamp i frågan om marknadshyror har visat att svenska folket håller med oss.

I somras lyckades vi bromsa ännu ett marknadsexperiment då vi hindrade regeringen och samarbetspartiernas strävan att införa marknadshyror och höjda hyror för tre miljoner hyresgäster. Som belöning fick vi vårt högsta stöd någonsin i SVT/Novus väljarbarometer.

Sedan den 1 juni har vi fått över 4 800 nya medlemmar och vi växer också i Västernorrland. Jag ser med glädje fram emot kommande år då vi tillsammans går starka in i valrörelsen med hopp om att ge Sverige en annan politisk riktning. En politik för alla inte bara några få.

Bli medlem du med!

Erfan Kakahani, ordförande
Vänsterpartiet Västernorrland

Isabell Mixter vill att regionen förbättrar sin personalpolitik.

Region Västernorrlands misslyckanden med personalpolitiken

Under lång tid har Region Västernorrland tappat fast personal och blivit beroende av dyr hyrpersonal, så kallat stafetter. Många i personalen har vittnat om en ohållbar arbetssituation som nu riskerar bli ännu värre med de sparförslag som majoriteten vill driva igenom.

Under coronakrisen har samhället ställts på sin spets och det viktiga arbete som personal inom hälso- och sjukvården gör har uppmärksammats. Trots det jobbar många inom vården under knappa förhållanden och med sparbetning hängande över sig. I vår egen region tar nu majoriteten S, M och L beslut om besparingar som kommer försämra arbetsvillkoren för många i personalen då det innebär färre vårdplatser och färre kollegor.

Isabell Mixter är regionpolitiker för Vänsterpartiet. Hon bor i Bergsåker i Sundsvall och har en bakgrund som handläggare på Kronofogdemyndigheten. I dagsläget är hon heltidspolitiker i Sundsvalls kommun, men hon sitter också i regionfullmäktige och regionstyrelsen.

Isabell berättar att många avdelningar vittnar om att det sker eller har skett en personalflykt de senaste åren samtidigt som många naturligtvis också väljer att jobba kvar i regionens verksamheter. Orsakerna bakom att personal väljer att sluta är såklart olika men ofta handlar det om att man tycker att arbetsgivaren inte lyssnar, att man har för lite inflytande över arbetets utformning och att det är för slitigt.

– När det ständigt också kommer in nya stafetter som man ska ta hand om och lära upp, ja då känns nog situationen hopplös för många. Facken har larmat under lång tid om den ohållbara situationen, likaså vi i Vänsterpartiet, men inget händer.

Grundorsaken till att regionen befinner sig i detta läge, med personal som väljer att lämna, är den nedskärningsspiral som har pågått under många decennier.

– Nedskärningsspiralen har lett till ständigt slimmade organisationer och jakten på besparingar skapar såklart ingen attraktiv arbetsmiljö för personalen.

Under dessa år har skatteuttaget i Sverige minskat, de rika har fått sänkt skatt, samtidigt som gemene man i Sverige fått en sämre tillgång till vård. Det här måste brytas enligt Isabell. Det behövs en annan nationell politik som omfördelar och ger välfärden tillskott. Men det behövs också en helt annan politik i regionen, det finns mycket som kan göras redan nu för att förbättra för personalen.

– Vi har låga löner i vårt län i förhållande till andra regioner, där har vi tidigare motionerat om en löneöversyn i regionen. Vi har också haft förslag om att införa olika försök med arbetstidsförkortning för att locka personal till avdelningar där det är svårt att rekrytera. Möjligheterna till att få tillbaka personal tror vi i Vänsterpartiet är många, men då gäller det också att man satsar och inte fortsätter svälta ut personalen.

Nina Orefjärd

Fyra vänsterkrav

... för en bättre personalpolitik i Region Västernorrland

1. Översyn av lönepolicyn för bättre konkurrenskraftiga löner.
2. Lokala ledningar och chefer ska ha större mandat.
3. Låt personalen själv utveckla verksamheten, reducera antalet vårdutvecklare och nej till konsulter.
4. Pröva olika typer av arbetstidsmodeller för att skapa bättre arbetsmiljö.

Rösta på ViSK i kyrkovalet

Den 19 september är det kyrkovalet i Sverige. Rasisterna storsatsar för att ta över kyrkan. Använd DIN rösträtt för att stoppa dem.

Rösta för solidaritet och rättvisa. Rösta på Vänstern i Svenska kyrkan. www.visk.info

Varför ökar ojämlikheten i Sverige?

Det stavas marknadssamhället. Det vi tidigare ägt gemensamt har nu sålts ut till storföretagen som tjänar pengar på äldre, barn och sjuka. Naturens resurser mjölkas ur, jorden utarmas och blir till vinster i aktieägarnas fickor. Kvar är ökade klassklyftor, döende landsbygd och en ständigt sinande statskassa i en värld som brinner.

Sverige är det enda landet i världen som tillåter vinstjakt i skolan. På bekostnad av de kommunala skolorna får skolföretagen lägga beslag på den statliga skolpengen och omvandla dina intjänade skattekrönor till privata vinster. Vi tillåter helt enkelt att de använder våra barn som handelsvaror.

Idag saluförs en sönderprivatiserad välfärd som en stolthet av borgarna. Deras agenda är att plocka isär och sälja ut det gemensamma så att varje enskild människa lämnas åt sitt öde. Staten ska inte fungera som skyddsnät. Själva har de åkt en gräddfil runt vårdköerna, då de sett till att betala sig förbi med egna privata försäkringar.

Denna bonus de anser sig värda har skapat en tudelad välfärd där alla andra får sämre vård alltmedan skatteintäkterna bara sinar.

Avregleringen då? Idag kräver apoteken skönhetsprodukter istället för att tillhandahålla tillräckligt med mediciner. Nätdoktorsföretagen täljer guld medan din vårdcentral utarmas i takt med deras ökade vinster. Ett attraktivt samhällsbygge endast för de med pengar.

I spar- och centraliseringsivern som raserar regioner och kommuner tvingas befolkningen kriga för att få behålla det lokala sjukhuset och rätten till en jämlik nära vård och skola. Inte undra på att de får kriga, då skatterna sänkts med 330 miljarder under de senaste 20 åren! Sverige har blivit ett paradiset för rika och välfärdsbolag.

Mitt i stridens hetta är det lätt att glömma bort vad som ger oss förutsättningar att bygga upp välfärdslandet igen. Vi gör det genom återupp-

rättande av en stark offentlig sektor. Alla vinner på ett samhälle där vi tar gemensamt ansvar för en väl utbyggd välfärd. Det har pandemin visat vikten av. Det handlar om sånt vi alla behöver under livets gång. Hur samhällsbygget skapas och i slutändan lyckas beror helt på vilka som styr landet, deras långsiktiga agenda och vilken ideologisk grund de står på.

Vilka röstar du fram i valet 2022? De som har en politik med lösningar som inkluderar alla i hela Sverige, eller de med en politik som bara ger dem som redan har?

Sverige är det land i västvärlden där ojämlikheten ökat allra mest

Enbart jobb-skatteavdraget drar undan 130 miljarder i skatteintäkter år 2021

Överklassens undagömda förmögenhet utomlands uppskattas till minst 500 miljarder, eller ca 10 procent av nationalinkomsten

Daniel Berglund, ny medlem och styrelseledamot i Vänsterpartiet Örnköldsvik sedan januari 2021.

Vad är det som driver dig?

– Att kunna förändra och bromsa de skenande ojämlikheterna i samhället. Vi måste få fler att se till allas lika värde och inse att Vänsterpartiet är det parti som står för den politiken. Jag vill vara delaktig i att skapa ett samhälle som jag med stolthet kan se min dotter växa upp i.

Vilken är den viktigaste frågan för dig?

– Jag brinner för arbetsrelaterade frågor. Arbetslivet speglar hur det ser ut i resten av samhället. Som det ser ut idag är vi på helt fel väg, med inskränkningar i strejkrätten och försämringar i LAS. Vi håller på att frångå den "svenska modellen" som byggt upp den välfärd vi har idag.

Hur ska vi jobba för att få vänstern att växa?

– Genom att ta debatten. Vi ska synas i stora och små sammanhang och visa att vi är det enda alternativet för ett hållbart samhälle. Vänsterpartiet har en rak och tydlig politik som allt fler kommer att få upp ögonen för.

Nyfiken på Vänstern i Svenska kyrkan

Marie Buhr är folkhögskolelärare och kandiderar till Kyrkomötet. Här berättar hon varför hon gick med i Vänstern i Svenska kyrkan, vad de gör och vilka ambitioner de har.

Varför gick du med i Vänstern i Svenska Kyrkan?

– Jag var nyfiken. Det här är mitt andra kyrkovalet. Vi är partipolitiskt obundna, men öppna för alla människor med hjärtat till vänster. I år har ViSK dubblat medlemsantalet!

Vad gör ni?

– Målet är att dra kyrkan åt vänster. Många anställda i kyrkan är vänster, men bland kyrkans förtroendevalda för-

härskar även en del konservativa åsikter som behöver utmanas. Oroande nog satsar AFS, Alternativ för Sverige, på att använda årets kyrkovalet som trampolin in i riksdagsvalet, precis som SD år 2009.

Vad vill ni?

– Satsa på klimatfrågorna! Kyrkan är Sveriges femte största skogsägare. Vi vill skriva om kyrkoordningen som nu utgår från att skogen ska förvaltas med bästa ekonomiska avkastning. Vi vill av-

sätta minst 20 procent av innehavet för skogsbevarande i känsliga områden, för biologisk mångfald, hälsa och rekreation och i intresseområden för vårt urfolk i Sverige.

Vill ni något mer?

– Absolut! Valprogrammet finns på nätet, men feminism, antirasism och HBTQI är självklara delar. Hjärtat ligger i social diakoni, att stötta socialt utsatta, att stå på de fattigas sida.

Marie Buhr, folkhögskolelärare som kandiderar till Kyrkomötet.

Nio myter och sanningar om vinster i välfärden

Myt 1. Utan vinstdrivna företag försvinner valfriheten i välfärden

Sanning: I så fall skulle det inte finnas någon valfrihet i övriga Europa. Men det gör det, trots att många länder är mycket tuffare när det gäller eventuella vinstuttag ur välfärdssektorn.

Myt 2. Vinstregleringen drabbar främst småföretag

Sanning: Vinstregleringen kommer snarare att stärka seriösa företag – stora som små – som sätter verksamheten först. Idag riskerar de att konkurreras ut av stora vinstmaximerande bolag. Redan i dag står tre jättebolag för cirka 50 procent av den privata vårdmarknaden.

Myt 3. EU förbjuder vinststopp i välfärden

Sanning: Det finns inget i EU-rätten som garanterar privata bolag rätt att ta del av välfärdens skattepengar. Det finns inget annat land i EU som har så generösa regler för vinstuttag inom hela välfärden som Sverige har.

Myt 4. Riskkapitalisterna har slutat skattefuska

Sanning: Skatteverket har visat att åren 2012–2015 skatteplanerade fortfarande 19 av de stora välfärdskoncernerna och betalade ingen eller obetydligt med skatt.

Myt 5. Privata bolag har bättre villkor för anställda

Sanning: Inom skola och äldreomsorg är det generellt lägre löner, lägre personaltäthet, färre fast anställda och färre rätt utbildade, jämfört med i offentlig sektor.

Myt 6. Välfärdsbolagen gör inga stora vinster

Sanning: Fel, det finns få branscher där man får tillbaka så mycket per egen satsad krona. Oftast 3-4 gånger mer än i andra branscher. Det mesta av kapitalet är helt enkelt våra skattepengar.

Myt 7. Privata bolag vill främst utveckla välfärden

Sanning: Om bolagen bara syftade till att utveckla verksamheten skulle vinsten återinvesteras i verksamheten. Att flera miljarder per år istället går till aktieutdelningar, uppköp av andra verksamheter och VD-löner visar att det är vinsten man är intresserad av.

Myt 8. Vinstdriven välfärd gynnar kvinnor

Sanning: Ägarna till de största bolagen, som gör stora vinster på vårdpersonalens arbete (oftast kvinnor), är nästan bara män. Men även löner, anställningsvillkor och andelen kvinnliga chefer är bättre och fler i offentlig välfärd än i privata bolag.

Myt 9. Vinstdrift leder till bättre kvalitet

Sanning: Vinstbolagen undviker att jämföra det som allra mest garanterar kvalitet – personalens villkor. Och när de mest kostsamma överläts på det offentliga, är svårt att få en rättvis jämförelse. Jakten på vinst påverkar hela välfärden och påverkar alla våra gemensamma verksamheter. Vinsten ställs hela tiden före de verkliga behoven.

